

АГАТА КРИСТИ КАК Е ВАШАТА ГРАДИНА?

Превод от английски: Христо Кънев, 1996

chitanka.info

Еркюл Поаро подреди писмата в спретнатата купчинка пред себе си. Взе най-горното от тях, позагледа се в адреса за миг, а после грижливо преряза гърба на плика с нож за хартия, който държеше на масата за закуска точно за тази цел, и извади съдържанието на писмото. Вътре имаше още един плик, старателно запечатан с червен восък и надписан: „Лично и поверително“.

Веждите на Еркюл Поаро се повдигнаха леко нагоре. Той си прошепна: „*Patience! Nous allons arriver!*“^[1] и още веднъж вкара в употреба ножа за разрязване на хартия. Този път в плика имаше писмо — написано с доста разкривен и заострен почерк. Няколко думи бяха дебело подчертани.

Еркюл Поаро разгъна писмото и започна да чете. То също беше надписано „Лично и поверително“. В дясната страна на листа имаше адрес: Роузбанк, Чармънс Грийн, Бъкс... и датата: 21 март.

Драги мосю Поаро,

Бяхте ми препоръчан от стар и ценен приятел, който знае какви *грижи* и *беди* ми се струпаха напоследък. Този мой приятел, разбира се, не знае действителните *обстоятелства* — тях съм запазила само за себе си, тъй като работата е строго лична. Той ме уверява, че вие сте самата *дискретност* — и че няма опасност по някакъв начин да бъде намесена полицията, което, ако моите подозрения се окажат правилни, ще бъде твърде *неприятно* за мен. Възможно е, естествено, и *напълно* да греша. В момента не се чувствам достатъчно трезвомислеца — безсънието ми и последствията от тежко заболяване миналата зима ми пречат да разследвам нещата сама. Просто не съм в състояние да го сторя. От друга страна трябва да повторя още веднъж, че това е много деликатен семеен въпрос и че поради множество причини желая *цялата работа да се потули*. Когато се убедя във *фактите*, сама ще се заема с необходимото — предпочитам да го сторя лично. Мисля, че се произнасям съвсем недвусмислено по въпроса. Ако се заемете с това

разследване, надявам се, че ще ме уведомите на горепосочения адрес.

Искрено Ваша: Амилия Бароуби

Поаро прочете писмото още веднъж и отново леко повдигна вежди. Когато най-сетне сложи писмото настрана, той продължи със следващия плик от купчинката.

Точно в десет часа той влезе в стаята, където мис Лемън, доверената му секретарка, седеше в очакване на неговите указания за деня. Мис Лемън беше на четиридесет и осем години и имаше непривлекателна външност. Общото впечатление, което създаваше, беше за много кости, разхвърляни наслука по тялото ѝ. Нейната страст към порядъка беше почти еднаква с тази на самия Поаро; и макар че умееше да мисли, никога не го правеше без съответното нареждане.

Поаро ѝ връчи сутрешната кореспонденция.

— Имайте добрината, мадамозел, да напишете любезни откази на всички тези писма.

Мис Лемън плъзна очи по отделните писма и надраска набързо по един йероглиф на всяко от тях. Тези отметки бяха разбираеми само за нея; те бяха неин собствен код: „леко сапунисване“; „шамар по лицето“ „мър-мър“; „лаконичен“ и прочие. Като направи това, тя кимна и вдигна глава за други нареждания.

Поаро ѝ даде писмото на Амилия Бароуби. Тя го извади от двойния му плик, прочете го и погледна изпитателно.

— Да, мосю Поаро? — Моливът ѝ закръжи във въздуха — готов — над стенографския бележник.

— Какво е вашето мнение за това писмо, мис Лемън?

Леко намръщена, мис Лемън остави молива и прочете отново писмото.

Съдържанието на едно писмо не значеше нищо за мис Лемън, с изключение на това какъв отговор трябва да му се съчини. Много рядко работодателят ѝ прибъгваше до нейните човешки, за разлика от служебните ѝ качества. Това мъничко дразнеше мис Лемън, която инак беше много близо до идеалната машина, напълно и чудесно незаинтересувана от всички човешки дела. Истинската ѝ страст в живота беше да усъвършенства систематизирането на документацията,

в сравнение с което всички други систематизиращи системи щяха да потънат в забвение. Нощем тя мечтаеше за такава система. Но въпреки това мис Лемън беше напълно годна да прояви интелект в чисто човешките неща, което Еркюл Поаро добре знаеше.

— Е? — попита я той.

— Стара жена — отговори мис Лемън. — Здравата ѝ трепери.

— А! Значи мислите, че тя е изплашена, така ли?

Мис Лемън, която беше на мнение, че Поаро живее достатъчно дълго време в Англия, за да разбира по-разговорния език, не отговори. Тя набързо погледна двойния плик.

— Много потайна — каза тя. — Нищо не може да се разбере.

— Да — отговори Еркюл Поаро, — забелязах това.

Ръката на мис Лемън увисна още веднъж с надежда над стенографския бележник. Този път Еркюл Поаро отговори:

— Съобщете ѝ, че ще имам честта да ѝ се обадя по всяко време, което тя ми посочи, освен ако не предпочита да се консултира с мен тук. Не печатайте писмото на машина... напишете го на ръка.

— Да, мосю Поаро.

Поаро ѝ даде още писма.

— Това са сметки за плащане.

Сръчните ръце на мис Лемън бързо ги подредиха.

— Ще платя всички, но без тези.

— Защо? — попита Поаро. — В тях няма грешка.

— Те са от фирми, с които тепърва ще си имаме работа. Не е добре да се плаща веднага, когато току-що сте си открили сметка при тях — може да си помислят, че по-късно ще им искате кредит.

— О! — измърмори Поаро. — Прекланям се пред познанията ви за британските търговци.

— Няма нещо, което да не зная за тях — изрече мрачно мис Лемън.

Писмото за мис Амилия Бароуби беше своевременно написано и изпратено, но отговор не идваше. „Може би — мислеше си Еркюл Поаро — старата дама сама е решила загадката.“ Ала все пак малко се учудваше от факта, че в такъв случай тя не е написала любезен отговор, в който да го уведоми, че услугите му не са ѝ повече необходими.

Пет дни по-късно, когато мис Лемън получи сутрешните си инструкции, тя каза:

— Тази мис Бароуби, на която писахме — нищо чудно, че не ни отговори. Тя е починала.

Еркюл Поаро отбеляза тихо:

— А... починала. — Това прозвуча по-скоро като отговор, а не като въпрос.

Мис Лемън отвори чантата си и извади изрезка от вестник.

— Видях го в метрото и го откъснах — поясни тя.

Одобрил негласно факта, че макар мис Лемън да употреби думата „откъснах“, тя грижливо беше изрязала с ножици съобщението, Поаро го прочете. То беше поместено в рубриката „Раждания, смъртни случаи и бракове“ на „Морнинг Поуст“: „На 26 март в Роузбанк, Чармънс Грийн, внезапно почина Амилия Бароуби, на седемдесет и три години. Да не се носят цветя.“

Като го прочете, Поаро измърмори полугласно: „Внезапно“, а после бързо додаде:

— Ще бъдете ли така любезна да напишете едно писмо, мис Лемън?

Моливът застина във въздуха. Мис Лемън, замислена над сложностите на систематизиращата система, се зае да стенографира бързо и точно:

Уважаема мис Бароуби,

Не получих отговор от Вас, но тъй като ще бъда в околностите на Чармънс Грийн в петък, ще ви се обадя същия ден, за да обсъдим по-подробно въпроса, за който ми споменахте във Вашето писмо.

Искрено Ваш и прочие...

— Напишете писмото на машина, моля ви. И ако го пуснете веднага, то ще пристигне довечера в Чармънс Грийн.

На другата сутрин едно писмо с черна рамка на плика пристигна с втората поща:

Драги господине,
В отговор на Вашето писмо Ви съобщавам, че моята леля, мис Бароуби, почина на двадесет и шести, така че посещението, за което споменавате в писмото си, става безпредметно.

Искрено Ваша: Мери Делафонтейн.

Поаро се усмихна вътрешно. „Става безпредметно... О, ще проверим това. *Eh avant* — към Чармънс Грийн.“

Роузбанк беше къща, която изглеждаше подходяща за името си^[2], а това не можеше да се каже за повечето къщи от същия вид и характер.

Еркюл Поаро се спря по средата на пътеката, отвеждаща до входната врата, и хвърли одобрителен поглед към подредените лехи от двете си страни. Розови храсти, които обещаваха да разцъфтят богато по-късно през годината, жълти разцъфтели нарциси, ранни лалета, сини зюмбюли... последната леха беше частично оградена с раковини.

Поаро си прошепна тихо:

— Как беше онова стихче от английската детска песничка?

*Лельо Мери, я кажи:
как в градината растат
раковини и камбанки
за момите сладуранки?*

„Градината не е точно такава — реши той, — но да се надяваме, че ще срещнем поне една хубава мома, за да се оправдаят детските стихчета.“

Входната врата се отвори и една хубава млада прислужница с боне и престилка изгледа подозрително чужденеца с буйни мустаци, който си говореше сам в предната градина. Тя беше, както Поаро забеляза, много хубаво момиче с кръгли сини очи и розови бузи.

Поаро повдигна галантно шапката си и каза:

— Пардон, дали мис Амилия Бароуби живее тук?

Младото момиче ахна и очите му станаха още по-кръгли.

— О, сър — отговори то, — не знаете ли? Тя умря. Най-внезапно. Във вторник вечерта.

Момичето се поколеба, раздвоявано от два могъщи инстинкта: първия — отвращение към чужденеца; втория — приятното забавление на нейното съсловие да си побъбри за болести и смърт.

— Вие ме изненадвате — отбеляза Еркюл Поаро недостатъчно искрено. — Имах среща с дамата за днес. Все пак може би ще мога да се видя с другата дама, която живее тук.

Младото момиче не знаеше какво да отговори.

— Госпожата ли? — каза то след малко. — О, сигурно ще може да я видите, но всъщност не зная дали тя изобщо желае да приеме някого.

— Ще ме приеме — отговори Поаро и подаде на момичето визитна картичка.

Авторитетният му тон изигра необходимата роля. Розовобузото момиче хлътна вътре и покани Поаро във всекидневната, която беше вдясно от преддверието. После с картичката в ръка то тръгна да съобщи на господарката си за госта.

Еркюл Поаро се огледа. Стаята беше напълно традиционна — тапети с цвят на овесено брашно, с фриз около тавана, неопределими кретони, възглавнички и завеси в розово и най-различни китайски дреболийки и украшения. Нищо в стаята не се открояваше, не показваше определена индивидуалност.

Изведнъж Поаро, който беше много чувствителен, усети, че нечии очи го наблюдават. Обърна се. Едно момиче стоеше на входа на френския прозорец — малко, бледо момиче с доста черна коса и подозрителни очи.

То приближи и когато Поаро направи лек поклон, момичето попита рязко:

— Защо сте дошли?

Поаро не отговори. Той само повдигна вежди.

— Вие сте адвокат, нали? — Английският на момичето беше добър, но никой нито за миг не би я взел за англичанка.

— Защо трябва да бъда адвокат, мадамозел?

Момичето го изгледа нацупено.

— Мислех, че може да сте такъв. Мислех, че сте дошли да кажете, че тя не е знаела какво върши. Чувала съм как му казват на това — неподобаващо въздействие, нали? Но не е така. Тя искаше аз да наследя парите и те са мои. Ако потрябва, ще си взема мой адвокат. Парите са мои. Тя го е написала така и така ще бъде. — Момичето гледаше заплашително, издало напред брадичка, а очите му искряха.

Вратата се отвори, една висока жена влезе и каза:

— Катрина!

Момичето се сви, почервения, измърмори нещо и излезе през прозореца.

Поаро се обърна към новодошлата, която, изричайки само една дума, се беше справила много ефикасно с положението. Гласът ѝ беше авторитетен, пренебрежителен и с нотка на благовъзпитана ирония. Поаро разбра веднага, че това е собственицата на къщата, Мери Делафонтейн.

— Мосю Поаро? Аз ви писах. Не може да не сте получили писмото ми.

— Уви, отсъствах от Лондон.

— О, разбирам, това обяснява случая. Трябва да ви се представя. Казвам се Делафонтейн. Това е моят съпруг. Мис Бароуби беше моя леля.

Мистър Делафонтейн бе влязъл така тихо, че присъствието му бе останало незабелязано. Той беше висок човек с посивяла коса и неопределени маниери. Имаше нервния навик да си попипва брадичката. Поглеждаше често към жена си и беше ясно, че чака тя да започне всеки разговор.

— Трябва да ви се извиня — каза Еркюл Поаро, — че се натрапвам при тази ваша тежка загуба.

— Аз разбирам, че това не е ваша грешка — отвърна мисис Делафонтейн. — Леля ми почина във вторник вечерта. Смъртта дойде съвсем неочаквано.

— Крайно неочаквано — каза мистър Делафонтейн. — Голям удар е за нас. — Очите му следяха прозореца, през който бе изчезнало чуждестранното момиче.

— Приемете моите извинения — повтори Еркюл Поаро. — Тръгвам си. — Той направи крачка към вратата.

— Чакайте малко — възпря го мистър Делафонтейн. — Вие... хм... казвате, че сте имали среща с леля Амилия?

— *Parfaitement.*

— Може би ще ни кажете за това — обади се жена му. — Ако можем да направим нещо...

— То беше от лично естество — отвърна Поаро. — Аз съм детектив — добави простичко той.

Мистър Делафонтейн събори малката китайска фигурка, която държеше. Жена му изглеждаше озадачена.

— Детектив? И сте имали среща с леля? Колко странно! — Тя се вгледа в него. — Можете ли да ни кажете малко повече, мосю Поаро? Това... изглежда съвсем фантастично.

Поаро млъкна за момент. Той подбра думите си грижливо.

— Трудно ми е, мадам, да реша как да постъпя.

— Вижте — каза мистър Делафонтейн. — Тя не ви е споменавала за руснаци, нали?

— Руснаци?

— Да, нали разбирате — болшевики, червени — това имам предвид.

— Не ставай глупав, Хенри — намеси се жена му.

Мистър Делафонтейн силно се смути:

— Извинявай... извинявай... просто ми хрумна.

Мери Делафонтейн погледна прямо Поаро. Очите ѝ бяха много сини — с цвета на незабравки.

— Ако можете да ни кажете нещо, мосю Поаро, ще ви бъда благодарна. Мога да ви уверя, че аз имам... основание да ви моля за това.

Съпругът изглеждаше разтревожен.

— Внимавай, мила — знаеш, че в тази работа може да няма нищо — каза той.

Жена му отново го сряза с поглед.

— Е, мосю Поаро? — подкани го тя.

Бавно и тежко Еркюл Поаро поклати глава. Той направи това с видимо съжаление, но все пак го направи.

— Засега, мадам — каза той, — се боя, че не бива да казвам нищо.

Поклони се, взе си шапката и тръгна към вратата. Мери Делфонтейн излезе с него в преддверието. На стълбите той се обърна и я погледна.

— Обичате градината си, нали, мадам?

— Аз ли? О, да, прекарвам доста време в грижи за нея.

— *Je vous fais mes compliments*^[3].

Той се поклони още веднъж и закрачи към пътната врата. Когато мина през нея и зави надясно, той погледна назад и забеляза две неща — бледо лице, което го гледаше от прозореца на първия етаж, и строен мъж с войнишка стойка, който крачеше нагоре-надолу по отсрещната страна на улицата.

Еркюл Поаро кимна на себе си.

— *Definitivement*^[4] — каза той — в тази дупка има мишчица! Какво трябва да направи котката сега?

Решението му го отведе до най-близката пощенска станция. Тук той проведе няколко телефонни разговора. Резултатът, изглежда, беше задоволителен. После пое към полицейския участък в Чармънс Грийн, където попита за инспектор Симс.

Инспектор Симс беше едър, плещест мъж със сърдечно поведение.

— Мосю Поаро? — попита той. — Така си и мислех. Преди минута ми се обади главният началник за вас. Той ми каза, че ще се отбиете при мен. Заповядайте в кабинета ми.

Като затвори вратата, инспекторът махна на Поаро да седне на един стол, настани се в друг и обърна към посетителя си поглед, изпълнен с остро любопитство.

— Вие сте много експедитивен, мосю Поаро. Дойдохте да проверите този роузбанкски случай още преди ние да научим, че имаме работа с престъпление. Кое ви наведе на тази мисъл?

Поаро извади писмото, което бе получил, и го подаде на инспектора. Последният го прочете с интерес.

— Любопитно — каза той. — Бедата е, че то може да означава много неща. Жалко, че тя не е била малко по-обстойна. Сега щеше да ни бъде от полза.

— Или нямаше изобщо да има нужда от помощ.

— В смисъл?

— Щеше да си е още жива.

— Така ли смятате? Хм... не мисля, че грешите.

— Моля ви, инспекторе, разкажете ми фактите. Не зная абсолютно нищо.

— Нищо по-лесно от това. На старата дама ѝ е прилошало след вечеря във вторник. Положението било доста сериозно. Конвулсии, спазми — и какво ли още не. Отишли за лекар. Но докато той пристигне, тя починала. Казали му, че е умряла от пристъп. На лекаря обаче нещо не му харесало. Той поусуквал, поувъртал, но успял да обясни по заобиколен начин, че не може да издаде смъртен акт. А що се отнася до семейството, ето тук е цялата работа. Те чакат резултата от аутопсията. Ние придвижихме работата малко по-нататък. Лекарят веднага ни уведоми — той и полицейският доктор извършиха заедно аутопсията — и резултатът не подлежи на никакво съмнение. Старата дама е починала от голяма доза стрихнин.

— Аха!

— Така е. Много неприятно. Въпросът е кой ѝ е дал отровата. Това трябва да е станало много скоро преди смъртта. Първото предположение беше, че отровата ѝ е дадена с храната по време на вечерята — но, откровено казано, това е твърде неправдоподобно. Вечеряли са супа, сервирана от супник, рибен пай и ябълкова пита. На вечерята са присъствали мис Бароуби, мистър Делафонтейн и мисис Делафонтейн. Мис Бароуби си имала нещо като лична прислужница — полуруския — която не се хранела със семейството. Получавала остатъците от столовата. Имали и домашна прислужница, но този ден тя ползвала свободна вечер. Преди да си тръгне, тя оставила супата на печката и рибения пай във фурната, а ябълковата пита била студена. И тримата яли едни и същи неща... Освен това аз не мисля, че може да се погълне стрихнин по такъв начин. Той е горчив като жлъчка. Лекарят ми каза, че стрихнинът се усеща в разтвор едно на хиляда или приблизително толкова.

— А в кафето?

— Кафето е по-подходящо, но старата дама не пиела никога кафе.

— Разбирам. Да, това изглежда като непреодолима трудност. Какво е пила тя по време на вечерята?

— Вода.

— От лошо по-лошо.

— Истинска главоблъсканица, нали?

— Старата дама е имала пари, нали?

— Предполагам, че е била доста заможна. Разбира се, още не разполагаме с точните подробности. Доколкото ми е известно, семейство Делафонтейн е много зле с финансите. Старата дама е помагала за разходите по поддържането на къщата.

Поаро се усмихна леко и каза:

— Значи вие подозирате семейство Делафонтейн? Кого от тях?

— Не мога да кажа точно кого. Но фактът е налице — те са нейните единствени по-близки роднини и смъртта ѝ им донася значителна сума. Не се съмнявам в това. Всички знаем каква е човешката природа!

— Понякога е нечовешка... Да, много сте прав. Нищо друго ли не е яла и пила старата дама?

— Ами всъщност...

— А, *voila!* Чувствах, че вие таите нещо... а ми говорите за супа, рибен пай и ябълкова пита — *betise*^[5]. Сега вече идваме до същността.

— Не съм много сигурен. Но всъщност старата дама е вземала едни капсулки преди ядене. Нали ги знаете — не хапче, а едно от онези неща, при които прахчето е вътре. Нещо напълно безобидно за храносмилане.

— Прекрасно. Нищо не е по-лесно от това да напълниш една капсула със стрихнин и да я сложиш при другите. Тя се плъзга в гърлото ти с малко вода и вкусът ѝ не се усеща.

— Така е. Бедата е, че момичето ѝ я е дало.

— Рускинята ли?

— Да. Катрина Ригер. Личната прислужница на мис Бароуби. Старата дама доста я е разигравала. Донеси това, донеси онова, донеси ми еди-кое си, изтрий ми гърба, налей ми лекарството, тичай до аптекаря — все такива неща. Знаете как стоят нещата с тези възрастни жени — иначе не са лоши, но имат нужда от някого, който да им робува!

Поаро се усмихна.

— Е, да, но нещата нещо не се връзват — продължи инспектор Симс. — Защо момичето ще я отравя? Мис Бароуби умира и сега момичето остава без работа, а работа не се намира лесно — момичето не е кой знае колко квалифицирано.

— И все пак — намекна Поаро — ако кутийката с капсулите е била оставена на достъпно място, всеки е можел да се възползва от възможността.

— Естествено ние правим проучвания — без да вдигаме много шум, ако ме разбирате правилно. Кога е била изпълнена за последен път рецептата, къде са я държали вкъщи — търпение и много усилия — само така ще може да се стигне до успех. Не бива да забравяме и адвоката на мис Бароуби. Утре имам разговор с него. Също и управителя на банката. Има още много да се върши.

Поаро стана.

— Искам малка услуга от вас, инспектор Смит — да ме уведомяте накратко как се развиват нещата. Много ще ви бъда благодарен. Ето ви телефонния ми номер.

— О, разбира се, мосю Поаро. Две глави мислят по-добре от една; освен това и вие сте посветен в тази работа, щом сте получили писмото от покойната и прочее.

— Много сте любезен, инспекторе.

Поаро се сбогува сърдечно и си тръгна.

На другия ден следобед му се обади по телефона.

— Мосю Поаро ли е? Обажда се инспектор Симс. Нещата започнаха да се поизясняват в онази наша история.

— Наистина ли? Кажете ми, моля ви.

— Започвам с пункт № 1 — много важен пункт. Мис Б. е оставила малко наследство на племенницата си и всичко друго на К. в израз на благодарност за големите ѝ грижи и внимание — така беше формулирано в завещанието. Това доста променя нещата.

В главата на Поаро бързо изплува една картина. Намръщено лице и разпален глас, който казваше: „Парите са мои. Тя го е написала така и така ще бъде.“ Наследството не е дошло изненадващо за Катрина — тя е знаела за него предварително.

— Пункт № 2 — продължи гласът на инспектор Симс. — Никой, освен К. не е пипал капсулите.

— Сигурен ли сте?

— Момичето само го признава. Какво мислите за това?

— Крайно интересен факт.

— Остава ни само още едно нещо — доказателство за това как стрихнинът попада в нейните ръце. Едва ли ще е трудно да се докаже.

— Но досега вие не можете да се похвалите с успех?

— Сега съм в самото начало. Предварителното следствие бе едва тази сутрин.

— Какво се случи там?

— Отложихме го с една седмица.

— А младата дама — К.?

— Задържах я като заподозряна. Не искам да поемам рискове. Тя може да има някои по-особени приятели наоколо, които да се опитат да я отърват от това.

— Не — каза Поаро. — Не допускам, че тя има приятели.

— Така ли? Какво ви кара да мислите така, мосю Поаро?

— Просто една моя идея. Имате ли и други „пунктове“, както ги наричат?

— Нищо, което да е в пряка връзка със случая. Изглежда мис Б. си е поиграла със своите акции напоследък — трябва да е спечелила доста значителна сума. Работата е много странна, както и да погледнем на нея, но аз не виждам връзката с главния въпрос — поне не засега.

— Навярно сте прав. Страшно съм ви задължен. Беше много мило от ваша страна да ми позвъните.

— Дребна работа. Аз държа на думата си. Разбрах, че се интересувате. Кой знае, може да успеете да ми помогнете с нещо.

— Ще бъде голямо удоволствие за мен. Например бих могъл да ви помогна, ако спипам някой приятел на онова момиче Катрина.

— Ама нали казахте, че тя няма никакви приятели? — попита изненадано инспектор Симс.

— Сгреших — каза Еркюл Поаро. — Има един.

Преди инспекторът да зададе друг въпрос, Поаро затвори телефона.

Той влезе със сериозно лице в стаята, където мис Лемън седеше до пишещата машина. Тя вдигна ръце от клавишите при приближаването на работодателя си и погледна въпросително към него.

— Искам вие да си представите една малка история — каза Поаро.

Мис Лемън отпусна ръце на скута си. Тя обичаше да пише на машина, да плаща сметки, да попълва документи и да изпълнява всякакви други задължения. Но да си представя себе си в хипотетична

ситуация ѝ беше много досадно. Въпреки това тя го прие като неприятна част от своите задължения.

— Вие сте млада рускиня — започна Поаро.

— Да — отговори мис Лемън с изражение на стопроцентова англичанка.

— Вие сте сама, без приятели в тази страна. Но имате причини да не искате да се върнете в Русия. Наета сте на тежка и неприятна работа като лична прислужница и компаньонка на една стара дама. Вие сте кротка и не се оплаквате от работата си.

— Да — каза мис Лемън послушно, но изобщо не можеше да си представи как би проявила хрисимост, към която и да е възрастна дама на този свят.

— Старата дама се привързва към вас. Решава да ви остави в наследство пари. И ви казва за това. — Тук Поаро замълча.

Мис Лемън отново каза „Да“.

— И тогава старата дама открива нещо; може би то е свързано с пари — тя, да речем, открива, че вие не сте честна към нея. Или нещо още по-сериозно — давате ѝ лекарство, което има различен вкус, храна, от която ѝ прилошава. Така или иначе, тя започва да ви подозира в нещо и пише на най-прочутия детектив — на мен! Вика ме при себе си веднага. И тогава, както казвате вие, маслото капва в огъня. Трябва да се действа бързо. И така, преди да пристигне големият детектив, старата дама умира. И парите остават за вас... Кажете ми — това възможно ли е?

— Съвсем възможно — отвърна мис Лемън. — В смисъл, че е съвсем възможно за една рускиня. Що се отнася до мен, аз никога няма да заема служба като компаньонка. Обичам задълженията ми да са ясно определени. И, разбира се, нямам намерение да убивам когото и да било.

Поаро въздъхна.

— Как ми липсва моят приятел Хейстингс! Той имаше такова въображение! Такъв романтичен ум! Вярно е, че въображението му винаги му пречеше, но специално на мен то винаги ми е било от полза.

Мис Лемън мълчеше. Тя гледаше замечтано машинописния лист пред себе си.

— Значи това ви се струва възможно — каза замислено Поаро.

— А на вас не ви ли се струва така?

— Почти се боя, че да — въздъхна Поаро.

Телефонът иззвъня и мис Лемън излезе от стаята да вдигне слушалката. Тя се върна бързо и каза:

— Пак се обажда инспектор Симс.

Поаро побърза към апарата:

— Ало, ало. Какво казвате?

Симс повтори думите си:

— Намерихме пакетче стрихнин в спалнята на момичето, пъхнато под дюшека. Сержантът току-що донесе тази новина. Според мен това съвсем уличава момичето.

— Да — каза Поаро, — като че ли е така.

Гласът му беше се променил и сега звучеше с внезапна увереност.

Като затвори телефона, той седна на бюрото си и докато подреждаше предметите по него механично, започна да си мърмори:

— Има нещо погрешно. Чувствам го... Не, не го чувствам. Трябва да е било нещо, което съм видял. Хайде, малки сиви клетки! Напрегнете се, мислете! Беше ли всичко логично, беше ли всичко наред? Момичето — тя се тревожеше за парите; мадам Делафонтейн; съпругът ѝ — неговия намек за русите — пълна глупост, но той си е такъв човек; стаята; градината — а! Да, градината!

Изправи гръб вдървено на стола. В очите му заблестяха зелени искрици. Скочи от стола и отиде в съседната стая.

— Мис Лемън, ще имате ли добрината да оставите текущите си работи и да направите едно проучване за мен?

— Проучване ли, мосю Поаро? Страхувам се, че не ме бива много в...

Поаро я прекъсна:

— Един ден вие ми казахте, че знаете всичко за търговците.

— Вярно е — каза уверено мис Лемън.

— Тогава работата е проста. Трябва да отидете до Чармънс Грийн и да откриете там един продавач на риба.

— Продавач на риба? — попита изненадана мис Лемън.

— Точно така. Продавачът, който е доставял риба на Роузбанк. Като го намерите, попитайте го едно нещо.

И Поаро ѝ подаде късче хартия. Мис Лемън го взе, прочете съдържанието му без интерес, кимна и спусна капака на машината.

— Ще отидем до Чармънс Грийн заедно — каза Поаро. — Вие ще отидете при продавача на риба, а аз — до полицейския участък. Ще ни трябва не повече от половин час, за да стигнем дотам от Бейкър Стрийт.

Като пристигна, той бе приветстван от изненадания инспектор Симс.

— Е, това се казва бърза работа, мосю Поаро. Само преди час говорих с вас по телефона и вече сте тук!

— Идвам с молба към вас — позволете ми да се срещна с тази Катрина... как ѝ беше името?

— Катрина Ригер. Е, предполагам, че не може да имам възражения срещу молбата ви.

Момичето Катрина изглеждаше още по-бледо и по-навъсено отвсякога.

Поаро ѝ заговори много кротко:

— Мадмоазел, искам да ми повярвате, че не съм ваш враг. Искам да ми кажете истината.

Очите ѝ блеснаха дръзко:

— Аз ви казах истината. На всякого съм казала истината! Ако старата дама е била отровена, не съм я отровила аз. Всичко това е грешка. Вие искате да ми попречите да получа парите. — Говореше задъхано. Поаро си помисли, че тя прилича на притисната в ъгъла малка, безпомощна мишка.

— Никой ли не пипаше лекарствата, освен вас?

— Казах вече, нали? Те бяха приготвени същия следобед в аптеката. Донесох ги в чантата си — малко преди вечеря. Отворих кутийката и дадох на мис Бароуби една капсула с чаша вода.

— Казвате, че никой не ги е пипал, освен вас?

— Да. — Това бе изречено смело — притисната в ъгъла, но храбра мишка!

— И мис Бароуби вечеря само това, за което ни казахте? Супа, рибен пай и пита?

— Да. — Това „да“ беше безпомощно — и тъмни, помръкнали очи, които не виждаха никъде надежда за себе си.

Поаро потупа Катрина по рамото:

— Кураж, мадмоазел! Все още има надежда за освобождение... Да, и за парите — лек живот.

Тя го погледна подозрително.

Когато Катрина излезе, Симс му каза:

— Не разбрах добре това, което ми казахте по телефона — момичето имало някакъв приятел, така ли?

— Да, има. Мен! — отговори Еркюл Поаро и напусна участъка, преди инспекторът да успее да събере мислите си.

В кафе-сладкарница „Зелената котка“ мис Лемън не остави работодателя си да чака дълго. Мина веднага на въпроса.

— Името на човека е Ръдж, на Главната улица е и вие бяхте съвсем прав. Точно дузина и половина. Записах си какво ми каза той. — И тя подаде записаното на Поаро.

— Р-р-р. — Това беше дълбок, плътен звук като мъркане на котка.

Еркюл Поаро отиде в Роузбанк. Беше застанал в градината, а слънцето залязваше зад гърба му. Мери Делафонтейн се приближи към него.

— Мосю Поаро? — Гласът ѝ звучеше изненадано. — Отново сте тук?

— Да, отново. — След кратка пауза той продължи: — Когато дойдох за пръв път тук, мадам, се сетих за детското стихотворение:

*Лельо Мери, я кажи:
как в градината растат
раковини и камбанки
за момите сладуранки?*

— Само че тук няма раковини на молюски, нали, мадам? Те са раковини на стриди. — И посочи натам.

Той я чу как затаи дъх и застана като вкаменена. Очите ѝ го гледаха въпросително. Поаро кимна:

— *Mais oui*, зная! Домашната ви прислужница е оставила готовата вечеря — тя ще се закълне в това; Катрина също ще се закълне, че не е имало друго за вечеря. Но вие и вашият съпруг знаете, че сте си доставили дузина и половина стриди — малка гощавка *pour la bonne tante*^[6]. А е толкова лесно да се сложи стрихнин в една стрида. Тя се поглъща — *comme ça!* Но остават раковините — те обаче не бива

да бъдат изхвърлени в кофата за смет. Прислужницата може да ги види. Затова вие решавате да ги поставите по края на една леха. Но те са недостатъчни за цялата леха — и украсата не е пълна. Ефектът е лош — той разваля симетрията на иначе очарователната ви градина. Тези недостигнали раковини от стриди внасят фалшива нотка — те подразниха погледа ми при първото ми посещение тук.

Мери Делафонтейн продума:

— Предположих, че сте се досетили от писмото. Знаех, че ви е писала — но не знаех доколко подробно е било писмото ѝ.

Поаро отговори уклончиво:

— Знаех поне, че случаят е семеен. Ако се отнасяше за Катрина, нямаше да има нужда да се премълчават нещата. Разбрах, че вие или мъжът ви сте се разпореждали с ценните книжа на мис Бароуби за ваша собствена изгода и че тя е разбрала това...

Мери Делафонтейн кимна:

— Правехме го от години — по малко тук и там. Никога не съм предполагала, че тя е достатъчно проникателна да разбере това. А после научих, че се е обърнала към детектив: установих също така, че е оставила пари за Катрина — това окаяно малко същество!

— И затова поставихте стрихнина в спалнята на Катрина? Разбирам. Вие по този начин спасявате себе си и мъжа си от евентуално разкриване на истината от моя страна и лепвате на невинно дете уликата за убийство. Нямате ли състрадание, мадам?

Мери Делафонтейн повдигна рамене, а сините ѝ като незабравки очи се вгледаха в очите на Поаро. Той си спомни безупречната ѝ игра от първото си посещение и несръчните опити на съпруга ѝ. Жена над средното равнище — но лишена от всякаква човещина.

Тя каза:

— Състрадание? За това жалко интригантско мишле? — Презрението ѝ прозвуча с пълна сила.

Еркюл Поаро изрече бавно:

— Аз мисля, мадам, че вие сте се грижили в живота си само за две неща. Едното е вашият съпруг.

Видя устните ѝ да потрепват.

— А другото — продължи Поаро — е вашата градина.

Огледа се наоколо. Погледът му като че ли искаше да се извини на цветята за това, което бе извършил и което щеше да извърши.

-
- [1] Търпение! Ей сега ще те отворим! (фр.) — Б.пр. ↑
 - [2] Роузбанк — розов хълм (англ.) — Б.пр. ↑
 - [3] Приемете моите поздравления (фр.) — Б.пр. ↑
 - [4] Положително (фр) — Б.пр. ↑
 - [5] Дреболия (фр.) — Б.пр. ↑
 - [6] За добрата леля (фр.) — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.